

Sprawozdania

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEGO SYMPOZJUM TEOLOGICZNEGO „DUSZPASTERSTWO RODZIN TROSKĄ KOŚCIOŁA O MAŁŻEŃSTWO I RODZINĘ” (Kazimierz Biskupi, 11-12 lutego 2015 roku)

Dwie rocznice

Już po raz 15. w Kazimierzu Biskupim k. Konina teologowie spotkali się na naukowym sympozjum poświęconym trosce Kościoła o małżeństwo. Rodzinna tematyka tych spotkań wynika z tego, że organizatorem debaty są misjonarze Świętej Rodziny, szczególnie akcentujący w swoim posługiwaniu wzór Rodziny z Nazaretu jako patronki współczesnych ludzi. W tym roku Zgromadzenie Misjonarzy Świętej Rodziny (dalej Zgromadzenie) celebruje jubileusz 120. rocznicy założenia, co uwarunkowało dobór prelegentów i tematów. Ksiądz dr Andrzej Pryba MSF (UAM Poznań) tak określił tegoroczny temat – „Pragniemy w tym roku zająć się tematem niezwykle ważnym, jakim jest duszpasterstwo rodzin w perspektywie synodu biskupów, który odbył się w Rzymie. Refleksja ta niech posłuży nam do wypracowania konstruktywnych wniosków na przyszłość, dla naszej pracy duszpasterskiej”.

Dwa tematy

W ciągu wszystkich sesji pierwszego dnia przeplatały się dwa wątki: posługa Kościoła dla rodzin oraz historia i działalność Zgromadzenia w tej przestrzeni w czasie 120 lat istnienia od momentu założenia i prawie 100 lat obecności w Polsce. Jako pierwszy wystąpił ks. generał Edmund Michalski MSF z Rzymu, który pokazał, że duszpasterstwo rodzin jest na stałe wpisane w charyzmat tego Zgromadzenia oraz podał przykłady, jak jest ono rozumiane w różnych częściach świata, w których misjonarze mają swoje placówki. Następnie uczestnicy wysłuchali refleksji byłego przełożonego generalnego, pochodzącego z Niemiec ks. Egona Färbera MSF, który był świadkiem historycznej ewolucji metod duszpasterskiego posługiwania, szczególnie zaś pewnego rodzaju rewolucji i zachwiania będącego efektem zmian dokonanych po Soborze Watykańskim II. „Był taki moment – wspominał – że zaczęto się zastanawiać nad sensem życia zakonnego i naszego posługiwania”. Ksiądz prowincjał dr hab. Adam Sobczyk MSF (UMK Toruń), który jest także naukowym specjalistą od duchowości świętorodzinnej, przedstawił proces formowania się nauki Magisterium na temat rodziny, co zbiegło się z kolejnymi etapami rozwoju Zgromadzenia. Była to jedna z przy-

czyn, dla których świętorodzinność i troska o chrześcijańskie małżeństwa stały się stałymi cechami posługiwania tego konkretnego zakonu. Zaproszono wielu kapłanów Zgromadzenia, którzy, każdy z perspektywy swojej specjalności naukowej (biblistyki, liturgiki, teologii moralnej, duchowości), starali się odpowiedzieć na pytania o sposoby i metody współczesnego duszpasterstwa rodzin.

Dwa stanowiska

Pierwszy dzień obrad uwieńczyła burzliwa dyskusja na temat roli duszpasterstwa małżeństw niesakramentalnych. Przedmiotem sporu był problem planowanego uruchomienia duszpasterstwa małżeństw niesakramentalnych i o nieuregulowanej sytuacji. Z jednej strony znaleźli się zwolennicy tego projektu, którzy argumentowali konieczność objęcia duszpasterską opieką Kościoła wszystkich bez wyjątku ludzi, nawet tych, którzy nie mogą przystępować do sakramentów, z drugiej strony przeciwnicy obawiali się, że stworzenie odrębnej instytucji dla takich osób będzie niejako milczącą zgodą Kościoła na ponowne zaślubiny po rozwodzie i uspokojeniem sumień tych, którzy nie chcą skonfrontować swojego postępowania z teologicznomoralnym wykładem Katechizmu. Ostatcznym wnioskiem z tej dyskusji był postulat objęcia troską tych małżeństw i związków w ramach obecnego programu Krajowego Duszpasterstwa Rodzin. Uczestnikami panelu byli m.in. ks. bp dr Damian Bryl (Poznań), ks. prof. dr hab. Mieczysław Ozorowski (UKSW Warszawa) oraz dr hab. Mieczysław Guzewicz (Wschowa).

Dwa dni

Drugi dzień sympozjum poświęcono interdyscyplinarnemu studium problemów rodzinnych. Z wykładami wystąpili prelegenci specjalizujący się w filozoficznej antropologii, socjologii i psychologii, którzy zgodnie podkreślali, że kościelna troska o wspólnoty rodzinne nie może ograniczać się do prawd teologicznych, a ogromną pomocą mogą być osiągnięcia współczesnej psychologii i socjologii, gdyż obok kryzysu wiary mamy współcześnie równie często do czynienia z kryzysem tożsamości czy problemami natury psychicznej. Teologiczne podstawy zbawczej misji Kościoła wobec rodzin syntetycznie przedstawił ks. dr Andrzej Pryba MSF (UAM Poznań), zwracając szczególną uwagę na sakramentalny wymiar małżeństwa i konieczność dobrego przygotowania do niego. Ciekawa była myśl ks. dr. Józefa Młyńskiego (UKSW Warszawa), że warto wykorzystać potencjał osób starszych. „Nie można zapomnieć – zaznaczył – że osoby te są nosicielami tradycji pokoleniowej narodu i strażnikami pamięci, reprezentują też silny związek z wartościami chrześcijańskimi”. Pani Małgorzata Bojarska przedstawiła raport z prac duszpasterstwa rodzin diecezji włocławskiej, Anna i Jerzy Kolbuszowie podzielili się świadectwem swojego życia, a ks. dr Adam Bajorski MSF (Kazimierz Biskupi) przedstawił konkretne propozycje rekolekcji dla rodzin i małżonków, które można przeżywać w misjonarskich ośrodkach formacji świętorodzinnej.

Dwa słowa zakończenia

Duszpasterstwo rodzin powinno być fundamentem posługi Kościoła wobec wierzących, ponieważ, jak nauczał ks. Jan Berthier MSF – założyciel Zgromadzenia, „to

rodzina czyni człowieka i społeczeństwo”. Uczestnicy jubileuszowego XV Sympozjum zgodnie przyznali, że w obecnych trudnych czasach to właśnie rodzina jest przedmiotem najostrejszych ataków, nurtują ją również rozliczne problemy, musi być więc także przedmiotem najsilniejszej troski hierarchów, ale też pozostałych świeckich katolików, zaangażowanych w dzieło ewangelizacji, których, co godne zauważenia, podczas obrad nie brakowało.

SEBASTIAN SOBKOVIK

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Teologiczny

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEGO SPOTKANIA NAUKOWEGO
STOWARZYSZENIA TEOLOGÓW MORALISTÓW „TEOLOGIA MORALNA
WOBEC EKOLOGICZNEJ PERSPEKTYWY OCHRONY ŚRODOWISKA”
(Warszawa-Bielany, 14-16.06.2015 roku)

W dniach 14-16 czerwca 2015 roku w Warszawie odbyło się Ogólnopolskie Spotkanie Naukowe Stowarzyszenia Teologów Moralistów. Jego temat *Teologia moralna wobec ekologicznej perspektywy ochrony środowiska* wywołał zainteresowanie wielu osób, również nienależących do stowarzyszenia. Szczególnymi gośćmi zaproszonymi do przewodniczenia Mszy św. i wygłoszenia homilii byli księża biskupi. W poniedziałek, we wspomnienie błogosławionej Jolanty, Mszy św. przewodniczył i homilię wygłosił ks. kard. Kazimierz Nycz, arcybiskup metropolita warszawski. Podczas homilii ksiądz kardynał, nawiązując do odczytanej Ewangelii, powiedział, że człowiek w przeszłości i w czasach współczesnych podobny jest do rozmówców Chrystusa, którzy odrzucają „kamień węgielny”, czyli Boży fundament. Człowiek, urządzając sobie świat, często odrzuca Chrystusa oraz Boże przykazania. Właściwa troska o ziemię, cały świat i ludzkość, co jest celem szeroko rozumianej ekologii, wymaga solidnego fundamentu, którym jest Jezus Chrystus. Na nim budowała swoje życie bł. Jolanta. Na tym fundamencie winni budować wszyscy, a zwłaszcza uczniowie Chrystusa. Teologowie moralści mają ważną rolę do odegrania w kształtowaniu postaw ludzi żyjących w Polsce.

Drugi dzień sympozjum rozpoczął się również Mszą św., której przewodniczył i podczas której homilię wygłosił prymas Polski, arcybiskup metropolita gnieźnieński Wojciech Polak. Nawiązując do przykazania miłości nieprzyjaciół, które było głównym przesłaniem odczytanej Ewangelii, ksiądz prymas podkreślił, że miłość do Chrystusa jest wzorem wszelkiej miłości, zarówno do Boga, jak i do każdego człowieka oraz środowiska i świata. Wraz z ludźmi, którzy niekiedy inaczej myślą i żyją, trzeba szukać wspólnej płaszczyzny skutecznej troski o środowisko życia ludzi, zwierząt i roślin.

W poniedziałek, w pierwszym dniu obrad, ks. prof. dr hab. Marian Machinek MSF, przewodniczący Stowarzyszenia Teologów Moralistów, przywitał wszystkich uczestników oraz otworzył obrady sympozjum. W tym dniu podczas dwóch sesji przedpołudniowych z różnych perspektyw naświetlono zagadnienie ekologii. W czasie pierwszej sesji, której przewodniczył ks. prof. dr hab. Paweł Bortkiewicz (Poznań/Toruń), zostały wygłoszone dwa referaty. Autorem pierwszego z nich *Fizyka i ekologia* był prof. dr